Helsinki 10.5.2016

Puolustusvaliokunnalle

Asia: Professoriliiton lausunto HE 73/2016 vp Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi Maanpuolustuskorkeakoulusta annetun lain ja puolustusvoimista annetun lain 38 ja 38 a §:n muuttamisesta

Puolustusvaliokunta on pyytänyt Professoriliitolta (myöhemmin liitto) asiantuntijalausuntoa hallituksen esityksestä Maanpuolustuskorkeakoulusta annetun lain ja puolustusvoimista annetun lain muuttamiseksi. Liitto lausuu kunnioittavasti seuraavaa:

Lakiesityksessä ehdotetaan Maanpuolustuskorkeakoulun tiedepoliittisen ohjaamisen selventämistä ministeriön toimesta, koulutukseen ja opetukseen kuuluvien vastuiden uudelleen jakamista Maanpuolustuskorkeakoulun ja pääesikunnan välillä. Liitolla ei ole huomautettavaa näihin seikkoihin.

Esityksessä ehdotetaan, että Maanpuolustuskorkeakouluun perustetaan lailla uudet apulaisprofessorin ja apulaissotilasprofessorin virkanimikkeet. Apulaisprofessuureja perustellaan muun muassa sillä, että nykyisin siirtyminen tutkijasta suoraan professoriksi on vaikeaa Maanpuolustuskorkeakoulussa. Perusteluissa viitataan myös (OKM:n hallinnonalan) yliopistojen tenure track -järjestelmään. Asia on tärkeä ja kannatettava. Liiton käsityksen mukaan tämä ei kuitenkaan edellytä lakisääteisiä apulaisprofessuureja Maanpuolustuskorkeakouluun.

Yliopistoissa oli aikaisemmin lakisääteisiä apulaisprofessuureja. Apulaisprofessuuri on nimikkeenä lakkautettu yliopistolainsäädännössä jo 1990-luvulla. Tämä on liiton käsityksen mukaan perusteltua. Apulaisprofessuurista luopuminen lain tasolla selvensi professorijärjestelmää yliopistoissa. Yliopistolaissa mainitaan henkilöstöryhmänä ainoastaan professorit. Tämän kanssa olisi täysin johdonmukaista, että Maanpuolustuskorkeakoulussa mainittaisiin lain tasolla opetushenkilöstöstä ainoastaan professorit.

Yliopistoissa on otettu yliopistojen omilla päätöksillä käyttöön apulaisprofessorin nimikkeitä lähinnä tenure track -järjestelmään liittyen. Useimmiten kysymyksessä on käännös englannin kielestä. Kaikissa yliopistoissa ei kuitenkaan esiinny apulaisprofessorinimikettä.

Liitto ei siis pidä suotavana, että apulaisprofessuuri (tai sotilasapulaisprofessuuri) otettaisiin käyttöön lain tai edes asetuksen tasolla. Mikäli Maanpuolustuskorkeakouluun halutaan apulaisprofessuureja, tulisi tämä tapahtua muunlaisilla kuin laissa säädetyillä järjestelmillä. Tällöin tilanne vastaisi suurelta osin yliopistojen tilannetta eikä aiheuttaisi professorijärjestelmälle käsiteongelmia.

Nykyisin Maanpuolustuskorkeakoulussa on virkasuhteisia dosentteja. Esityksessä ehdotetaan, että Maanpuolustuskorkeakoulussa voitaisiin myöntää dosentin arvo ylipistojen tapaan. Liitto ei vastusta tätä.

Professoriliitto-Professorsförbundet

Kaarle Hämeri
puheenjohtaja

Tarja Niemelä
toiminnanjohtaja